

# KINDEREN OP DE SPOED

Donderdag 14 juni 2018 | 2<sup>e</sup> dag NVK Congres | Papendal (Arnhem)

GEZAMENLIJKE  
CONGRES DAG VOOR  
SEH-ARTSEN EN  
KINDERARTSEN



## PIJNBESTRIJDING OP DE SEH

Symposium o.l.v.  
**Femke Geijzel**  
SEH-arts, OLVG  
Amsterdam

1

## OUDEREN OP DE SPOED

Symposium o.l.v.  
**Roelie Dijkman**  
specialist ouderen-  
geneeskunde,  
Zorggroep Solis  
Deventer

2

## WAT IS PIJN?

Symposium o.l.v.  
**Maarten Mensink**  
kinderanesthesioloog,  
UMC Utrecht

3

## SPOED MOET BETER

Symposium o.l.v.  
**Jennifer Verhoeven**  
kinderarts-intensivist,  
Maasstad Ziekenhuis  
Rotterdam

4

*Deze dag is georganiseerd door kinderartsen, anesthesiologen en SEH-artsen*

NVK

scem.

# Beste collega's,

**Kinderen op de SEH verdienen speciale aandacht. Hoe ga je om met pijn en angst bij kinderen? Voldoen de pijnprocedures op uw SEH, of kunnen ze beter? Hoever zijn we verwijderd van pijn- en angstvrije zorg voor ieder kind op alle SEH's?**

Daarover gaat 'Kinderen op de spoed', een congresdag voor en door zowel SEH-artsen als kinderartsen. Op de tweede dag van het jaarlijkse NVK Congres nodigen de kinderartsen u uit om samen met hen stil te staan bij de acute zorg voor het kind. Met onder meer best practises in pijn- en angstbestrijding, verdiepende voordrachten over het fenomeen

pijn bij kinderen en de laatste ontwikkelingen in het streven naar optimale zorg voor het kind op de SEH. Speciaal voor u is er ook een sessie gewijd aan de andere kwetsbare leeftijdsgroep; ouderen op de SEH.

Een unieke kans om u bij te laten praten én uw collega's van de kindergeneeskunde te ontmoeten.

**Wij zien u daarom graag op donderdag 14 juni op het NVK Congres!**

## Programma

08.00

Registratie en ontvangst met koffie en thee

09.15

### **PIJNBESTRIJDING OP DE SEH**

*Voorzitter/spreker: Femke Geijssel, SEH-arts KNMG en Mariska Zwartsenburg, SEH-arts KNMG, OLVG, Amsterdam*  
*Sprekers: Kiki van den Heuvel, SEH-verpleegkundige, Bart Huybregts, SEH-verpleegkundig specialist, Gael Smits, SEH-arts KNMG en Eveline Terwindt, SEH-arts KNMG*

**1**

Pijn komt veel voor op de SEH. Wat kun of moet je doen? Kinderartsen, SEH-artsen en verpleegkundigen op de SEH kunnen veel van elkaar leren, zeker als het gaat om pijnbestrijding.

*Femke Geijssel: 'Op dit symposium belichten we best practices in Nederland. Op sommige SEH's wordt er goed gebruik gemaakt van lachgas en andere vormen van procedurele sedatie en analgesie. Ook gebeuren er mooie dingen met bijvoorbeeld intranasale fentanyl en comfort talk. Doel is dat pijn- en angstvrije zorg voor kinderen op iedere SEH de standaard wordt. U zult met een concrete eerste stap voor een plan op uw eigen SEH de zaal verlaten.'*

10.30

Koffie/theepauze

11.00

## **OUDEREN OP DE SEH** (alleen voor SEH-artsen)

*Voorzitter/spreker: Roelie Dijkman, specialist ouderengeneeskunde, Zorggroep Solis, Deventer*

**2**

Net als kinderen op de spoed vereisen ook ouderen op de SEH speciale aandacht. Zo kunnen symptomen bij ouderen meer atypisch en aspecifiek zijn. Wat is de meest voorkomende casuïstiek, wat moet je wel en wat vooral niet doen? Vervolgens drie dilemma's:

- hoe hou je bij multimorbiditeit en polyfarmacie je werkanalyse simpel zonder zaken over het hoofd te zien, en hoe organiseer je dit nu prettig op je eerste hulp?
- pijn zonder bijwerkingen of een pijnstillert met een risico op een delier?
- hoe onderscheid je pre-existente cognitieve stoornissen van mogelijk een acute verwardheid?

Dit symposium vindt plaats tijdens de ALV van de NVK.

12.45

Lunchpauze

14.00

## **WAT IS PIJN?**

*Voorzitter/spreker: Maarten Mensink, anesthesioloog, UMCU-WKZ, Utrecht*

**3**

Pijn kun je niet alleen voelen, maar ook begrijpen. Hoe komt het eigenlijk dat je je bewust kunt worden van pijn? En voelt een dreumes hetzelfde als een adolescent? Aan de hand van de anatomie van pijn en de ontwikkeling van het kind ontdekken we tijdens dit symposium hoe pijn werkt, waarom pijn op verschillende leeftijden anders beleefd wordt en wat je kunt doen als pijnbestrijding niet werkt. *Maarten Mensink* opende enkele jaren geleden een polikliniek in het UMC Utrecht voor de behandeling van kinderen met chronische en complexe pijnklachten. Mensink: 'De aanpak van pijn bij kinderen is de afgelopen decennia flink verbeterd. Zo worden er op SEH-afdelingen tegenwoordig uniforme pijnprocedures ingezet. Tegelijkertijd is er nog veel winst te halen, getuige de kinderen die wij op onze poli zien. Na behandeling kunnen de fysieke problemen zijn verholpen, maar soms blijft de pijn. En daar hebben kinderartsen en andere medisch specialisten niet altijd een antwoord op. Pijn is complexe materie.'

15.30

Koffie/theepauze

16.00

4

## SPOED MOET BETER – Nieuwe uitdagingen en oplossingen

*Sprekers: Jennifer Verhoeven en Jurjen Boes, kinderarts, Maasstad Ziekenhuis, Rotterdam  
Dorine Borensztajn en Henriëtte Moll, kinderarts, Erasmus MC Sophia, Rotterdam*

Jaarlijks bezoeken een half miljoen kinderen de spoedeisende hulp. Tien tot twintig procent van hen wordt als ‘acuut’ getrieerd, één tot vijf procent zelfs als ‘zeer acuut’. Hoe vinden we een veilige en effectieve balans tussen hoogwaardige expertise voor het zieke kind en snelle toegankelijke zorg? *Jennifer Verhoeven: ‘De belangrijkste problemen zijn vertraging in het stellen van de juiste diagnose, het starten van de behandeling en het optreden van complicaties. De vraag is hoe we deze kunnen oplossen. Hoe gaan we bijvoorbeeld om met de beperkte evidence die er is voor diagnostiek en behandeling? Tijdens de workshop houden we een interactieve sessie waarbij de hectiek, de dilemma’s, de pijnpunten en de mogelijke oplossingen in de zorg voor het acuut zieke kind op de spoedeisende hulp aan bod komen. Dit alles tegen de spectaculaire achtergrond van een real-life SEH setting met pakkende casuïstiek.’*

17.30

Afsluiting met borrel

## Praktische informatie

### Inschrijven

U kunt zich voor deze bijeenkomst inschrijven via de congrespagina van de NVK-website, [www.nvk.nl](http://www.nvk.nl) of de agenda op [www.scem.nl](http://www.scem.nl). Hier vindt u tevens alle informatie over de inschrijfvoorwaarden.

Het inschrijfgeld bedraagt bij vroegboeken en betalen:  
**€ 150,-** (na 23 mei € 180,-)

Voor kinderartsen geldt de inschrijfprijs voor een NVK-dagprogramma: **€ 210,-** (na 23 mei € 260,-)

### Doelgroep

SEH-artsen, kinderartsen, SEH-verpleegkundigen en andere belangstellenden.

### Accreditatie

Aangevraagd bij NVSHA, NVK en Kwaliteitsregister V&V.

### Datum en locatie

Donderdag 14 juni 2018 (tweede dag van het 39<sup>ste</sup> congres van de Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde)

Congrescentrum Papendal  
Papendallaan 3, 6816 VD Arnhem

### Informatie

SCEM  
telefoon: 0345-57 66 42  
e-mail: [scem@scem.nl](mailto:scem@scem.nl)  
twitter: @scem

Voor meer bijeenkomsten:  
[www.scem.nl](http://www.scem.nl)